

ОСОБЕНО МНЕНИЕ
на съдията Филип Димитров

по конституционно дело № 2 от 2021 г.

Считам, че независимо от непрецизните формулировки и неточности в искането то следва да бъде допуснато за разглеждане.

Вярно е, че авторите на искането са засегнали въпроси извън компетентността на Конституционния съд (съответствието между законови разпоредби и европейски директиви), че са предали неточно съдържанието на реферирани актове (самата директива) и че са поставили акцентите в искането си по твърде дискуссионен начин (говорейки за правата на гражданина – адвокат, с което изместват вниманието от правото на защита, което единствено конституционно осмисля адвокатската професия към правата на професията). При все това обаче съгласно разпоредбата на чл. 22, ал. 1 от Закона за Конституционен съд този съд е ограничен в рамките на предмета на искането (т.е. на атакуваните разпоредби), но не и в излаганите по него (срещу тези разпоредби) съображения, колкото и непрецизни, некомпетентни или дори нелепи да биха били те.

Конституционният съд в Република България не е част от съдебната система, т.е. не е „съд“ в строгия смисъл на думата и поради това за него няма как да се приложи принципът на състезателността. По-конкретно това означава, че конституционният искател не следва да търпи последиците от своята непрецизност, самонадеяност или некомпетентност при развиване на съображенията си. Българският съд защитава законните права и интереси на гражданите и другите частни или публични юридически лица. Българският Конституционен съд защитава конституционните принципи. Нещо повече, в отсъствието на индивидуална конституционна жалба неговата основна функция на арбитър между институциите не е контаминирана от изискване да се зачетат лични претенции на искателите. Той действа като такъв арбитър между институциите в естествените търкания между тях, произтичащи от разделението на властите, което от своя страна е най-важната недеklarативна гаранция за правата на гражданите. Тъкмо това осмисля предвиденото в чл. 22 от Закона за Конституционен съд задължение да бъдат разгледани всички възможни основания за евентуална противоконституционност на разпоредбата, с която Конституционният съд е сезиран.

Няма противоречие между това задължение и разпоредбите на чл. 150, ал. 3 и 4 от Конституцията. Те не допускат омбудсманът и Висшият адвокатски съвет да сезират Конституционния съд по т. 1, 3, 4, 5, 6, 7 и 8 на чл.149 от Конституцията, но във всички случаи, когато се засягат права на гражданите, компетентността на тези два органа е налице. Стеснителното тълкуване на която и да било конституционна прерогатива в крайна сметка накърнява възможността за търкания между институциите (и опити за взаимно навлизане в сферите им), с което се притъпява остротата на готовността им да отстоят засягани от друго права на гражданите.

Наистина в споменатите текстове се говори за нарушаване на права, но степента на засягане, т.е. нарушаването, е въпрос по същество и за да се приеме за допустимо едно искане, достатъчно е да се констатира, че претендирайки нарушение, то се отнася до въпрос, който засяга споменатите права.

Искането на Висшия адвокатски съвет визира задължения, свързани с дейността на адвокатската професия, а не с дейността на гражданите. Тези задължения обаче вън от съмнение засягат връзката доверител – довереник, която е единственото и вековно утвърдено основание за гарантиране професионална реализация на правото на защита. Адвокатската помощ не е просто експертна помощ, а експертна помощ, реализирана в условията на специфично човешко отношение на доверие, без което тя е немислима. обстоятелството, че с нея може да се злоупотреби, както и че тя може да бъде ползвана за злоупотреба, е факт, който с нищо не променя необходимостта от такава защита, ако се придържаме към принципа за невинност (добросъвестност) до доказване на противното. В този смисъл всяко ограничаване или дори допълнително регламентиране на адвокатската професия засяга правото на защита. Друг е въпросът дали конкретната регламентация го накърнява, или не, но както споменах и по-горе, това е въпрос по същество.

С оглед на горното смятам, че не са налице основания да се приеме, че искането на Висшия адвокатски съвет е недопустимо поради излизане извън границите на компетентността на искателя по чл. 150, ал. 4 и че на делото би следвало да бъде даден ход по същество.

Конституционен съдия: **Филип Димитров**

